

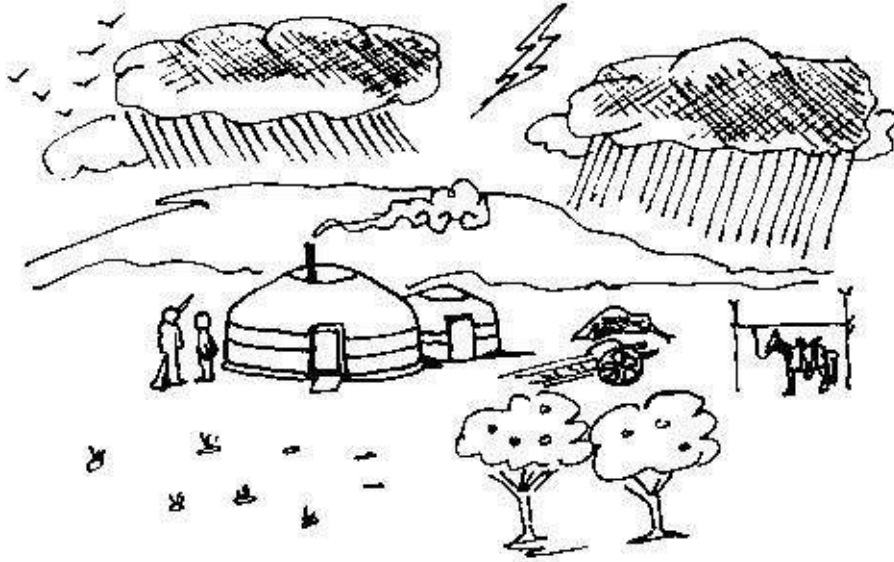
この PDF は以下の書籍から第 12 課 (p.94-p.100, p.142-p.143) を抜粋したものです。

呉人徳司. 2009. 「モンゴル語実践会話入門 МОНГОЛООР ЯРЬЖ СУРЦГААЯ」. 府中: 東京
外国語大学アジア・アフリカ言語文化研究所.

第十二課 天氣

(ЦАГ АГААР)

- A: Өнөөдөр их халуун байна шүү !
今日はとても暑いですね。
- Б: Харин тийм ээ, их халуун байна.
そうですね。とても暑いですね。
- A: Маргааш ямар байх вэ?
明日はどうですか。
- Б: Маргааш харин бороо орно гэсэн.
明日は雨が降るそうです。

ЯРИА

CD2-16

1

- А: Сайн уу?
Б: Сайн, сайн уу? Маргааш цаг агаар ямар байх вэ?
А: Маргааш 25 градус дулаан байна. Бороогүй, тэнгэр цэлмэг.
Б: Би маргааш хөдөө явна.
А: Аа тийм үү, тэгвэл маргааш сайхан өдөр болно.

CD2-17

2

- А: Гадаа одоо ямар байна вэ?
Б: Гадаа жаахан бүрхэг байна. Бороо орж магадгүй.
А: За тэгвэл шүхрээ авъя.
Б: Шүхрээ авсан нь дээр.

CD2-18

3

- А: Энэ долоо хоногт тэнгэр ямар байх вэ?
Б: Энэ долоо хоногт их халахгүй. Долоо хоногийн сүүлээр жаахан бороотой. Өдөртөө 20-22 хэм дулаан. Шөнөдөө харин сэрүүн.
А: Чи хаанаас мэдсэн бэ?
Б: Би радио сонслоо.

CD2-19

4

- А: Зун Монголд хэр халах вэ?
Б: Тийм ч их халахгүй ээ.
А: Өө тийм үү? Манай Японд 7, 8 дугаар сар их халуун.
Б: Та 7, 8 дугаар сард Монголд жуулчлаарай.

会話

CD2-16

1

- A: こんにちは。
B: こんにちは。明日の天気はどうですか。
A: 明日の気温は **25 度**です。雨がなくて晴れです。
B: 私は明日田舎に行きます。
A: ああ、そうですか。明日はいい天気になりますね。

CD2-17

2

- A: 外は今どうですか。
B: 外は少し曇っています。雨が降るかも知れません。
A: それでは傘を持ちましょう。
B: 傘を持った方がいいですね。

CD2-18

3

- A: 今週の天気はどうですか。
B: 今週は暑くならないです。週末には少し雨が降ります。
昼間の気温は **20-22 度**で、夜間は涼しいです。
A: あなたはどこから知りましたか。
B: 私はラジオを聴きました。

CD2-19

4

- A: 夏、モンゴルはどれぐらい暑いですか。
B: そんなに暑くないです。
A: ああ、そうですか。日本では **7、8 月**はとても暑いです。
B: あなたは **7、8 月**にモンゴルに旅行して下さい。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD2-20

цаг агаар	天気、気候	хэм	尺度
үүлтэй	曇り	градус	度
бороотой	雨が降る (ある)	сэрүүн	涼しい
бороогүй	雨が降らない	үдээс хойш	午後
болох	~になる、~である	хүйтэн	寒い
тэнгэр	天、空、天気	магадгүй	~かもしれない
долоо хоног	週間	үүлших	曇る
мэдэх	知る	радио	ラジオ
тийм ч	そんなに	бүрхэг	曇った、曇天の；暗い
халах	熱くなる	сүүлээр	後で、のちに

会話練習に使われる単語 CD2-21

өглөөгүүр	朝の内	үдээс өмнө	午前中
үүлтэй	曇った	үүлэрхэг	曇った、曇天の
цэлмэг	晴天	нартай	晴れの
салхи	風	шуурга	吹雪
салхитай	風がある	жиших	比較する、対比する
сакура	桜	чийгтэй	湿気のある
дэлгэрэх	咲く；広がる	цаг	時計；時、時間
өдөртөө	昼間に	шөнөдөө	夜中に
мэдээ	ニュース	бараг	約、大体

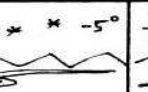
会話練習 1 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ1)

CD2-22

1

Маргааш цаг агаар ямар байх вэ?

- 1 Өглөөгүүр, үүлтэй/үүлэрхэг
- 2 Үдээс өмнө, тэнгэр цэлмэг
- 3 Үдээс хойш, бороо орох
- 4 Шөнөдөө, сэрүүн
- 5 Өглөөгүүр цэлмэг нартай

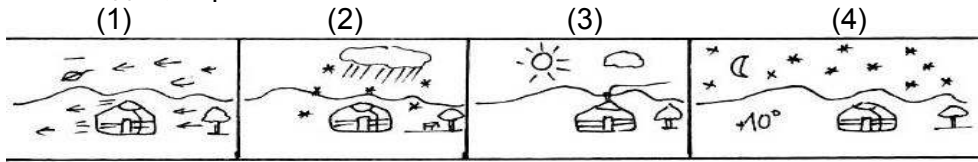
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				
0500 - 0800	08:00 - 12:00	1300 - 1700	2000 - 2400	0600 - 0800

CD2-23

2

Нөгөөдөр цаг агаар ямар байх вэ?

- 1 Өглөөгүүр салхитай,
- 2 Өдөртөө цас орох
- 3 Үдээс хойш, цэлмэг,
- 4 Шөнөдөө, сартай

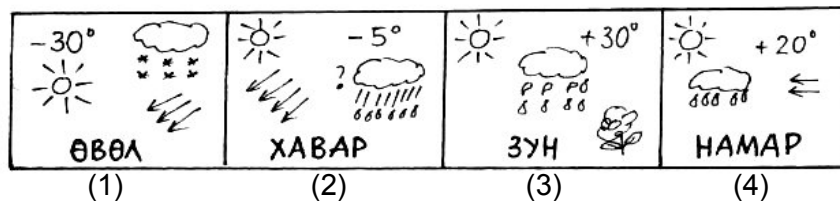

CD2-24

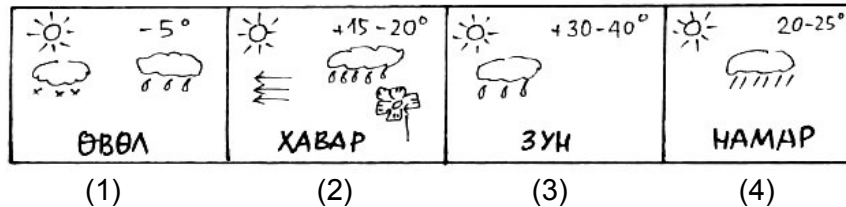
3

Монгол, Японы улиралыг жишин үзэх нь:

МОНГОЛД:

ЯПОНД:

Монголд:

- 1 Өвөл хүйтэн, цас орох
- 2 Зун халуун, бороо орох
- 3 Намар сэрүүн, бороо орох
- 4 Хавар салхи, шуургатай

CD2-25

4

Японд:

Зундаа халуун, чийгтэй
Өвөлдөө хүйтэн, бага зэрэг цас орох
Намартаа, нартай цэлмэг
Хавартаа, сайхан дулаан, сакура дэлгэрэх

CD2-26

5

Японы хавар болон Монголын хаварын аль нь дулаахан бэ?
Японы хавар Монголын хавараас дулаахан.

1. Монголын зун, Японы зун, халуун
2. Монголын өвөл, Японы өвөл, хүйтэн
3. Монголы, Японы, чийгтэй

会話練習 2 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ 2)

CD2-27

1

А: Маргааш тэнгэр ямар байх вэ?
Б: Маргааш үүлшинэ, цасгүй гэнэ.
А: Чи хаанаас мэдсэн бэ?
Б: Би зурагтын мэдээ үзлээ.

CD2-28

2

А: Энэ зун ямар болох вэ?
Б: Энэ зун их хална.
А: Хэдэн хэм хүрэх вэ?
Б: Бараг 40 хэм хүрэх байхаа.
А: Өө тийм үү,

CD2-29

3

А: Улаанбаатарт цаг агаар ямар байх вэ?
Б: Ойрдоо их хүйтэн гэнэ.
А: Цас орох уу, бороо орох уу?
Б: Бороо орохгүй, цас орно.
А: Цас их орвол муу юу?
Б: Цас их орвол зуд болно. Зуд болбол малд муу.

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

1. 予期・推測を表す -х байх

動詞の不定形 -х の後に「存在 (いる、ある)」を意味する **байх** をつけて、その動詞が表す動作・行為が起こることを予期・推測する表現が生まれる。

例：

Өвөл цас орох байх.

冬は雪が降るでしょう。

Энэ өвөл их хүйтрэх байх.

この冬はとても寒くなるでしょう。

Шөнөдөө сэрүүн болох байх.

夜中は涼しくなるでしょう。

2. 仮定副動詞の接尾辞 -вал⁴, -бал⁴

動詞語幹に接尾辞 -вал⁴ をつけて、その動詞が意味する動作・行為が実現される条件を表す副動詞が形成される。母音調和の規則に従って、-вал⁴ は -вал, -вэл, -вол, -вел の4種類に変化する。もう一つの異形態 -бал⁴ は動詞語幹が в, л, м 終わる場合に接続される。

例：

Бороо орвол гадаа гарахгүй.

雨が降ったら、外に出ません。

Салхилбал хаалгаа хаа.

風が吹いたら、ドアを閉めなさい。

Халуун болбол сэнсээ тавь.

暑くなったら、扇風機を回しなさい。

第十二課 天氣

ЦАГ АГААР

1 ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD2-22

1

Маргааш цаг агаар ямар байх вэ?

- 1 Өглөөгүүр үүлэрхэг байна.
- 2 Үдээс өмнө нартай, цэлмэг.
- 3 Үдээс хойш бороо орно.
- 4 Шөнөдөө сэрүүн байна.
- 5 Маргааш өглөө цэлмэг нартай.

CD2-23

2

Нөгөөдөр тэнгэр ямар байх вэ?

- 1 Нөгөөдөр өглөөгүүр салхитай.
- 2 Үдээс өмнө цас орно.
- 3 Үдээс хойш нартай, цэлмэг, бага зэргийн үүлтэй.
- 4 Шөнөдөө сартай.

CD2-24

3

Монголд:

- 1 Өвөлдөө хүйтэн, цас их орно.
- 2 Зундаа халуун, бороо их орно.
- 3 Намартаа сэрүүн, бороо орно.
- 4 Хавартаа салхи, шуургатай, хуурай.

CD2-25

4

Японд:

- 1 Зундаа их халуун, чийгтэй.
- 2 Өвөлдөө жихүүн хүйтэн, бага зэрэг цас орно.
- 3 Намартаа, нартай цэлмэг сайхан өдөр олон.
- 4 Хавартаа, сайхан дулаан, сакура дэлгэрнэ.

CD2-26

5

Японы хавар Монголын хаварын аль нь дулаахан бэ?
Японы хавар Монголын хавараас дулаахан.

1. Монголын зун Японы зуны аль нь халуун бэ?
Монголын зунаас Японы зун халуун.
2. Монголын өвөл Японы өвөлийн аль нь хүйтэн бэ?
Монголын өвөл Японы өвөлөөс хүйтэн.
3. Монгол, Японы аль нь чийгтэй вэ?
Япон Монголоос чийгтэй.

2 ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD2-27

1

- А: Маргааш тэнгэр ямар байх вэ?
Б: Маргааш үүлшинэ, цасгүй гэнэ.
А: Чи хаанаас мэдсэн бэ?
Б: Би зурагтын мэдээ үзлээ.

CD2-28

3

- А: Энэ зун ямар болох вэ?
Б: Энэ зун их хална.
А: Хэдэн хэм хүрэх вэ?
Б: Бараг 40 хэм хүрэх байхаа.
А: Өө тийм үү,

CD2-29

2

- А: Улаанбаатарт цаг агаар ямар байх вэ?
Б: Ойрдоо их хүйтэн гэнэ.
А: Цас орох уу, бороо орох уу?
Б: Бороо орохгүй, цас орно.
А: Цас их орвол муу юу?
Б: Цас их орвол зуд болно. Зуд болбол малд муу.